

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
 Avdelning 1

DOM
 2017-05-10
 Meddelad i Malmö

Mål nr
 13194-16

SÖKANDE

Dalby Takmontage AB, 556649-2541

Ombud: advokaterna Viktoria Edelman och Maja Rothpfeffer
 Andersson Gustafsson Advokatbyrå KB
 Box 3124
 103 62 Stockholm

MOTPART

Svedala Exploaterings AB, 556191-3715

Ombud: advokaten Ulf Yxklinten
 MAQS Advokatbyrå i Malmö KB
 Box 226
 201 22 Malmö

KONKURRENSVERKET	
2017-05-10	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Dalby Takmontage AB: ansökan.

Dok.Id 373757

Postadress
 Box 4522
 203 20 Malmö

Besöksadress
 Kalendegatan 6

Telefon
 040-35 35 00

E-post: forvaltningsrattenimalmo@dom.se
 www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Telefax
 040-97 24 90

Expeditionstid
 måndag–fredag
 08:00-16:00

BAKGRUND

Svedala Exploaterings AB (SVEDAB) har den 8 september 2016 genom direktupphandling tecknat avtal med Täta Tak entreprenad AB gällande takarbeten på Kyrkskolan.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING M.M.

Dalby Takmontage AB

Dalby Takmontage AB ansöker om överprövning av giltigheten av avtalet den 8 september 2016 mellan SVEDAB och Täta Tak och yrkar att avtalet ska förklaras ogiltigt. Som grund för sin ansökan anför Dalby Takmontage AB följande.

Det tidigare ramaavtalet som Svedala kommun har haft med Täta Tak för takarbeten löpte ut för snart två år sedan. Trots detta har inte något nytt ramavtal upphandlats. SVEDAB har dock haft möjlighet att ha ett ramavtal på plats redan i början av hösten men bolaget har istället valt att avbryta upphandlingen och fortsätta att direktupphandla takarbeten från Täta Tak. SVEDAB har den 8 september 2016 ingått avtal utan föregående annonsering.

SVEDAB har sedan 2011 känt till att ramavtal avseende takarbeten löper ut den 31 december 2014. Genom att inte tillse att ett nytt ramavtal funnits på plats från och med den 1 januari 2015 har SVEDAB orsakat behovet av att direktupphandla förevarande arbeten. SVEDAB har vidare haft möjlighet att begära förlängning av anbudens giltighetstid i upphandlingen. För det fallet så skett hade SVEDAB, oavsett om sakliga skäl att avbryta upphandlingen förelegat, kunnat ha ett ramavtal på plats innan arbetena avseende Kyrkskolan avropats. Den omständigheten att förvaltningsrätten funnit att det förele-

gat sakliga skäl för att avbryta upphandlingen innebär inte att det varit nödvändigt för SVEDAB att avbryta den. Även denna omständighet är hänförlig till SVEDAB:s eget bristfälliga agerande. Dalby Takmontage AB ifrågasätter vidare att de arbeten som omfattas av det överprövade avtalet avsett brådskande och oförutsedda arbeten. Vid sådana förhållanden kan inte synnerliga skäl för att direktopphandla anses föreligga och avtalet ska därför ogiltigförklaras.

SVEDAB

SVEDAB anser att Dalby Takmontage AB:s ansökan ska avslås och anför följande.

Det avtal som SVEDAB träffat med Täta Tak den 8 september 2016 är i delar som utförts förenligt med LOU eftersom det förelegat synnerliga skäl för att direktopphandla. SVEDAB har försökt att genom anbudskonkurrens upphandla takarbeten avseende pappläggning men har nödgats att konstatera att upphandlingarna måste avbrytas. Arbeta med att utforma förfrågningsunderlag i avsikt att på nytt infordra anbud pågår. Taken på Kyrkskolans byggnader visade sig under hösten vara i så dåligt skick att vatteninträngning skett vilket föranledde brådskande åtgärder i avsikt att minimera skador på byggnaderna. Det aktuella avtalet avsåg att fylla ett oförutsett och nödvändigt behov. Avtalet, som utförts under september – december 2016, har upphört att gälla i och med att avtalade arbeten slutfördes.

SVEDAB har påbörjat två olika upphandlingar av takarbeten avseende pappläggning. Båda upphandlingarna har nödgats avbrytas. Den första upphandlingen avbröts den 16 februari 2016 och den andra upphandlingen avbröts den 28 oktober 2016. I den andra upphandlingen löpte anbudens giltighetstid ut under andra halvan av juli 2016. Avbrytandebeslut fattades eftersom det inte längre fanns några giltiga anbud i upphandlingen. SVEDAB

hade därför inte lagligen kunnat fatta ett nytt tilldelningsbeslut innebärande tilldelning till Dalby Takmontage AB.

Bolagets påstående att sakliga skäl att avbryta upphandlingen inte förelegat, att bolagets anbud var giltigt vid tidpunkten för avbrytandebeslutet och att SVEDAB då lagligen kunnat träffa avtal med bolaget är felaktiga. Förvaltningsrätten har funnit att avbrytandebeslutet varit sakligt grundat. På grund av omständigheter som i huvudsak legat utanför vad SVEDAB kunnat förutse och påverka har det inledda upphandlingsförfarandet inte kunnat avslutas som planerat. Att ramavtal inte kunnat tecknas därför att SVEDAB nödgats avbryta de två senaste upphandlingarna beror på andra omständigheter och inte på ett medvetet kringgående av upphandlingslagstiftningen. SVEDAB menar att man därför inte kan lastas för att det under hösten 2016 inte fanns ett genom annonserat förfarande tecknat avtal. Det beror inte heller på försumlighet eller annan brist på planering eller organisation att vattengenomträngning på Kyrkskolans tak uppstod under hösten 2016 och föranledde den aktuella direktupphandlingen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

I målet är lagen (2007:1091) om offentlig upphandling tillämplig, se punkten 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

Enligt 16 kap. 4 § LOU får förvaltningsrätten efter ansökan av en leverantör överpröva giltigheten av ett avtal som slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör.

Enligt 16 kap. 13 § LOU får rätten besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits utan föregående annonsering.

Förvaltningsrättens bedömning

Av utredningen i målet framgår att SVEDAB den 8 september 2016 tecknat avtal med Täta Tak entreprenad AB gällande takarbeten på Kyrkskolan.

Dalby Takmontage AB har anfört att synnerliga skäl för att direkupphandla inte kan anses föreligga och att avtalet därför ska ogiltigförklaras. SVEDAB har i målet anfört att det förelegat synnerliga skäl för att direkupphandla.

En upphandlande myndighet får använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering (direktupphandling) vid tilldelning av kontrakt som avser byggentreprenader, varor och tjänster om det är absolut nödvändigt att tilldela kontraktet, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande myndigheten gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppet, selektivt eller förhandlat förfarande med föregående annonsering (4 kap. 5 § första stycket 3 LOU). Bestämmelsen ska tillämpas med restriktivitet och det är den upphandlande myndigheten som har bevisbördan för att sådana omständigheter föreligger som medger användande av förhandlat förfarande utan föregående annonsering (jfr C-337/05 och C-328/92).

Enligt förvaltningsrättens mening får det anses vara visat att det aktuella avtalet avsett att fylla ett nödvändigt behov på Kyrkskolans tak som inte kunnat avvakta till dess att en ny annonserad upphandling genomförts samt att avtalet har begränsats till att avse brådskande och oförutsedda arbeten. Vidare framgår av utredningen i målet att SVEDAB tidigare har haft ett ramavtal avseende takaarbeten, med Täta Tak som antagen leverantör, och att detta ramavtal som längst gällde till den 31 december 2014. SVEDAB

har därefter påbörjat två nya ramavtalsupphandlingar avseende takarbeten varav den första avbröts den 16 februari 2016. När det gäller den andra upphandlingen förordnade förvaltningsrätten genom dom den 29 augusti 2016 att rättelse skulle ske genom ny utvärdering. Efter överklagande beslutade Kammarätten i Göteborg den 20 oktober 2016 att inte bevilja prövningstillstånd. Den 28 oktober 2016 avbröt SVEDAB upphandlingen eftersom det inte längre fanns några giltiga anbud. Förvaltningsrätten har genom dom den 16 januari 2017 funnit att det förelegat sakliga skäl för att avbryta upphandlingen.

Enligt förvaltningsrättens mening får det anses visat att den synnerliga brådska som uppkommit inte kan anses orsakad av eller borde ha kunnat förutses av SVEDAB och att SVEDAB därför har haft rätt att tilldela kontrakt och teckna avtal utan föregående annonsering. Skäl för att besluta att det nu aktuella avtalet ska ogiltigförklaras föreligger därför inte. Dalby Takmontage AB:s ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Mattias Steen

Sune Wennerberg har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.